

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Pesti Ujlapmal 1 óra 1 K.

Szülőkhöz.

Irta: **Szász József**

főgimn. tanár.

II.

Az uriasság ész- és jellembeli műveltséget tételez fel, amit a szülő és iskola ad meg. E két tényezőnek egymást megértő munkássága szüli a gyermekben a tehetség kifejlését, a hivatás arravalóságát, mindkettő kialakítására pedig azt a műveltséget, mely az egyén társadalom és ország boldogítását viszi előbbre. Egy országot egy órához hasonlíthatok, mely annál tökéletesebb minél jobb az óra szerkezete minél tökéletesebb a szerkezet minden egyes szerve. A különféle értelmi és ipari pályán levők egymásnak kiegészítő részei. Egyikre olyan szükség van, mint a másikra, az egyik olyan munkakört tölt be, mint a másik, de ha az órának mánusa, rugója, kerekei vagy egyéb alkotó részei közül bármelyik is rossz, gyenge, vagy hitvány anyagból készült, az óra előbb-utóbb megáll, nem fog egy fabatkát sem érni. A kereket tehát oly jó anyagból kell elkészíteni, mint a mily jó anyagból és gondosan a rugót, vagy bármelyik szerves részt. Az óra jósága ezt föltétlenül megköveteli.

Ha a mi szülőink a külföldi államok, sőt a mi szász testvéreink a ma érzékét átvesszik, s az ők azon praktikusságukat elfogadják, melynél fogva ifjaikat jellem és ész tekintetében kiművelik, s aztán az érettségi elvégzése, vagy több osztályból szerzett tanulmány után ipari pályára adják, arra állandóan ösztönzik s nem pedig állandóan lesajnálják, akkor nem fog többé esemény sőt különös furcsaság gyanánt feltűnni, hogy X mérnök Y vasgyárban tanoncnak vette fel magát, hogy Z postafőnök kereskedőnek adta a fiát, s amikor egy 12 évet szolgált és katona őrmesterből lett dijnok, vagy irnok

vagy akár segédtelevényvezető nem fogja kikérni magának, vagy nem ad kifejezést megbotránkozásának afölött hogy „jaj! az én fiam nem iparosnak való, mert az én fiam uri fiu,“ amikor az ipart, iparost többé nem fogják elrettentő csóvával odaállítani a gyermek elébe, amíg a kicsinyes sajnálkozásokat, becsmérő kifejezéseket és lekicsinylő kijelentéseket, melyekkel az ifjut elrettentik az ipari pályától ahelyett, hogy azt vele megkedveltetnék, nem dobják ki a szülők és vezető elemek szívéből - lelkük Taigetosáról a megsemmisülésbe, addig ez a lenézett, lesajnált ipari pálya nem lesz „uri pálya.“ De addig ne is dudorásszunk hazugul ama erkölcsi igazságot, hogy „munkásság az élet sója. A rombolástól mely megóvja.

Iparunk fellendülése előbbre vitele csakis értelmes, okos és képzett iparosoktól várható, ilyeneket pedig csak akkor kapunk, ha iparosainkat azoktá tesszük, ha a gyermeket lelkében - szívében nemesítjük, észbelileg fejlesszük, ha a család és iskola nemes termékeit vele elsajátítjuk, szóval, ha őt értelmes, okos, képzett iparossá gyurjuk, mert a mai korban az iparos nem egyszerű kézműves, legalább nem volna szabad ilyennek lennie, hanem szükséges elengedhetetlenül, hogy észbeli műveltséggel is rendelkezze, mert csak így boldogíthatja önmagát és országát.

Hogy ilyen iparosaink legyenek, arra nevelni kell a gyermekeket és oktatni, vagyis iskolát adni nekik, lehetőleg érettségit tétetni vele, vagy legalább 6 középosztályt járattatni, mert csak kiművelt agyvelő képes a könyved felfogásra, megértésre és mindennek a művelésére, továbbfejlesztésére,

végeredményben a boldogulásra.

Mindez megszívlelendő dolog s egy cseppet sem kivihetetlen, s „uri“ iparosok nyerhetésére nélkülözhetetlen.

„Derék ember az iparos,
Sokszor munkája bajos.
Fárad esze, keze, lába
Naphosszat a munkába.“

A bécsi eucharisztikus világ kongresszus

Szeptember 12. nyitják meg Bécsben az idei eucharisztikus világkongresszust, melynek védnökségét Ő felsége fogadta el. Bennünket magyarokat a kongresszus nemcsak annyiban érdekel, hogy azon a szentségi Ur Jézus iránti hódolatunkat nyilvánítjuk s hitünk e legnagyobb titka iránti hitünket nyilvánosan is bevallhatjuk s a sok megbántásért őt kiengesztelhetjük, hanem érdekel azon szempontból is, hogy e világ kongresszuson nekünk magyaroknak külön osztályt szerveztek, amelyen a szentségi Jézusnak különös családi s társadalmi életünkben való szerepét is megbeszélhetjük s alkalmunk nyílik arra, hogy az eucharisztikus Jézus áldást osztó életét a mi életünkbe átültessük.

A magyar csoport vezetősége, melyben benne van a magyar püspöki kar és vezető kath. intelligenciánk gondoskodott arról, hogy bárkinek — még szerényebb viszonyok közt is — lehetővé tegye a megjelenést, mert a célja, hogy édes hazánk minden kath. érzésű polgára erőt és lelkesedést, hitet és szeretetet merítsen az üdvösség forrásából, a szentségi Jézus szeretetben gazdag szívéből, hogy megtanuljon minden kath. magyar férfi és nő a szentségi Jézustól imádkozni buzgón családjáért, a társadalomért, de főleg éppen napjainkban sokat szenvedett hazánk boldogságáért.

Magyar katolikusok fel Bécsbe, fel a szentségi Jézus közelébe s ha mégis körülményeink gátolnának, küldjük fel szívünket, imánkat, lelkesedésünket, hadd lássa a világ, hogy él még a magyar, tiszta még a szive s feltud lángolni Istenéért, Krisztusáért. Magyar katolikusok fel a szentségi Jézus diadal ünnepére.

Koholt rablómerénylet

A rendőrség
nyomoz.

A rendőrség érdekes ügyet vizsgált meg ma.

Egy Furnika nevű ember a felső Cákóvában azt híresztelte a szomszédainak, hogy az éjjel ismeretlen tettesek feltörték a szekrény ajtóit és pénzét elrabolták. A rendőrség megtudta a dolgot és vizsgálatot indított. A vizsgálat során kitűnt, hogy Furnika csak azért koholta a dolgot, hogy a rokonai ne kérjenek tőle már több pénzt.

Amnesztia julius 14-ikén.

A fényes julius 14-iki felvonulásnak méltó befejezésésképpen Briand igazságügyi miniszter javaslatára F alliéres elnök igen sok elítéltnak megkegyelmezett. A kegyelem politikai büntetésekre vonatkozik és főleg olyanok részesültek benne, a kik sajtóvétség miatt vannak elítélve. Amnesztiát kapott Gustave Hervé, az ismert antimilitarista hírlapíró is, a ki csak néhány hónappal ezelőtt kezdte meg négyesztendő fogház büntetését.

Színház.

Az elvált asszony került tegnap színre gyér közönség előtt. A darab tartalmát már tavaly ismertettük.

A összjáték mint rendesen kitűnő volt. Különösen remekelt Hornyay Janka, Vander Loo Gonda és Várady Margit, jana szerepében. Igénytelen kis szerepét nagyon ügyesen töltötte be Bardos Irma, mint Martje Lyseweghe Karell, Sziklai József adta a már megszokott előkelőséggel. Ujvári Lajos mint Bakkensky igen helyes volt s minden mozdulatával derűtséget keltett. Az ének számok kifogástalanok voltak.

Pénteken 1912, julius hó 19-én, újdonságul itt először:

A P R I N C .

Színmű 3 felvonásban. Irta: Misch Róbert.
Fordította: Gábor Andor.

SZEMÉLYEK:

A Icuchtensteni herceg — — Bartha
Károly Egon trónörökös — — Sziklai
Stülfried báró, nevelője — — Tihanyi
Geldern Ada — — Fái Flóra
Geldern Szerafin, a nagynénje — Vágóné
Fröhlich Otmár — — Abonyi
Randow ny. őrnagy, fürdő-
igazgató — — Herceg

Ada, szobalány — — Sz. Dorman E.
Komornyik — — — Réthy
Inas — — — — — Sarkadi
Mesször — — — — — Ungvári

Belvárosban Kórház-utca
19 szám alatt levő jó forgalmu
lakatos műhely szabad kézből
betegség miatt jutányos áron el-
adó.

Kelemen András

saját gyártmánya
cipész
Brassó, Weis-Mihály-utca 27

Halló
barátom!
Hová
mész?

Én megyek **BLAZEK**
szereleőhöz, Fekete-u.
37 sz. alá, aki a legjobb
és legolcsóbb szereléseket
végzi.

Foltos és homályos

tükrök

egész ujjakká alakíttatnak át

Berkó Illésnél

Weisz-Mihály-u. 19. Ugyanott egy rövid
zongora jó állapotban olcsón eladó.

Beer Gustáv

női-szabó

: Legsikesebb :
egyenruhák
Lengyel Gyula

gyenruha üzletében készítetnek
Brassó, Hosszu-utca 14 sz.,
aki a drezdai szabászati akadémián
— dyert. inplomát —

OE

Kósa Albert

szabó-üzlet
raktáron a legfinomabb szövetek.
Brassó, Weis-Mihály-utca 6 szám

HIREK

Csütörtök
julius
18.

Róm. kath. Kamil

Protestáns Frigyes

Gör. k. Márta

Nap két 4 22. nyug 7

50 perckor. Hold két

12 ó. 41 perckor. Nyug. 5 ó. 11 perc-
kor.

Közjegyző helyettes.

Dr. Lurtz Károly brassói közjegyző
helyettesét dr. Popescu Oktáviánt rendelte
ki a közjegyzői kamara.

Anket.

Az új adótvényre vonatkozó utasítás
megbeszélése céljából Kolozsvárott a pénz-
ügyiek ankétet tartanak, melyen városunkból
Szentí Bálint miniszteri tanácsos, pénzügy-
igazgató, Sedlok és Balogh Elek titkárok
vesznek részt.

Felhívás.

A bécsi eucharisztikus kongresszusra
jelentkezéseket készséges örömmel közve-
tít s felelősgötést ad a plebánia hivatal.

Idegen tiszték

városunkban.

A színajai vadász zászlóalj tisztí kara,
mint jeleztük, városunkban időzött kedden
egész nap. A mit csak a bajtársi szeretet
nyújthat, helyőrségünk tisztikara mindent
megtett. A kütüzöit változatos programot
a legnagyobb pontossággal tartották be s
igy erős a hitünk, hogy a romániai tiszték
teljesen megelégedve távoztak városunk-
ból.

Kánikulia.

A világ több részéből óriási melege-
ről számolnak be a híradások. Most legutóbb
Németország keleti részéből, különösen a
Rajna mellékéről kapunk nagy melege-
ről értesítéseket. A Rajna mentén 31 fok celsius
meleg van. Óriási hőség, ez, amely folyton
emelkedőben van.

Ülés a rajzteremben.

Kedden este fél 9 órakor volt értekez-
let a rajzteremben A hatóságot Albrech
alkapitány képviselte és a gyűlést vezette
Medgyes Bertalan a fodrász szakosztály
elnöke. Frühvirth Mátyás előadása után
Szöke Félix, Kovács Gyula és Pruki József
szólt a tárgyhoz. Medgyes Bertalan meg-
köszönve az előadó fáradságát és a jelen-
levők türelmét bezárta a gyűlést.

Milliomos cigányok.

A milliomos cigányokról sok szó esik
a lapokban. Minduntalan feltűnnek a hírek
közt. Most Székesfehérvárról írják, hogy a
rendőrség megtagadta tőlük az ideiglenes
letelepedést. Felelkezés folytán azonban a
belügyminiszter ezt megengedte. Vasárna-
pon már meg is érkeztek a milliomos ci-
gányok, akiket egész város megbámul.

Kocsigyártók sztrájkja.

A kolozsvári kocsigyártók hétfőn
sztrájkba léptek. Valamennyien a keresz-
tényszociális szakszervezetnek tagjai. Min-
den kocsigyártó tartsa magát távol Kolozs-

vártól, míg a sztrájk megszűnik. Igazságos követeléseiket már tárgyalás alá vették a mesterekből és segédekből összeült bizottság, amely már is több pontban megegyezett.

Nekiszaladt a gyorsvonatnak.

A somogy megyei Szentárvény vasúti állomáson furcsa szerencsétlenség történt. Tóth János vonatfékező, a ki 1077. számú tehervonaton teljesített szolgálatot, a fékhelyén elaludt. Csak az 1006. számú gyorsvonat zakatolására ébredt föl, mikor a vonat az állomáson átfutott. Tóth az állomáson fölcsozáva, a vonat zakatolásától annyira megijedt, hogy leugorva fékhelyéről, nekiszaladt a gyorsvonatnak. A fékezőt a gyorsvonat elütötte és maga alá gyűrte. Szerencsére a sínek közé esett s csak apróbb sérüléseket szenvedett az arcán és a homlokán. Tóth Jánost a legközelebbi vonattal bevitték a kaposvári közkórházba.

Sertésorbánc.

Feketehalomban a sertésorbánc fellépett. Apácáról azonban azt az értesítést kaptuk, hogy ott már heteken át nem fordult elő ez a sertés betegség.

Sertésvész.

Szászmagyaroson a sertésbetegek legveszedelmesebb faja, a sertésvész lépett fel.

A legifjabb betörőkirály.

A budapesti büntetőtörvényszék előtt egy 12 éves inas, Konrád József áll, a ki több mint hatvan betöréssel vádol az ügyészség. Bár még egészen fiatal, már éveket ült a fogházban és a lavitóintézetekben. A múlt év szeptemberében töltötte ki utolsó büntetését, azonban egész tömeg lakást kifosztott és több ezer korona ékszert, ruhaneműket és pénzt lopott. Vele együtt orgazdaságért a vádlottak padjára került Posiczki Teréz cseléd és Faragó Ella rendőri felügyelet álló nő. Ma kezdte meg ennek az ügynek a tárgyalását a törvényszék dr. Lázár Ernő bíró elnöklésével. A vádlott a büncselekmények nagyrészét tagadja, de a tanúk ellene vallanak.

Eljegyzés.

Király Dénes városi főerdész eljegyezte Konrád Thildát. Barcarozsnyóról.

Öngyilkos hadnagy.

Nagyváradon Szentpály Sándor volt honvéddahadnagy szerelmes volt egy ottani leányba. Mivel mint katona nem vehette el, otthagya a katonaságot és segédjegyző lett. A szülei azonban megakadályozták így is a házasságot. A volt hadnagy e feletti bánatában föbbe lötte magát.

Ől a tüzvész.

Tüzvésznek nevezik az indiánok elkorcsosult ivadékait a pálinkát, amely faju-

kat már végleg kipusztította. Egy 5 ezer indián él még az amerikai nemzeti parkban. A kormány védelme alatt élnek ott és halászzal, fafaragással keresik meg kenyerüket. Az utóbbi időkben a pálinka borzasztóan pusztítja őket. Egymás között el is nevezték a pálinkát tüzvésznek. Évenként több indián hal meg a pálinka ivása miatt, mint amennyi egyáltalában megszületik. A köztársasági kormány nagy szigorúsággal bünteti most a részegeskedő indiánokat. Mindenképpen megakarja menteni az indián faj ivadékait s későbbi koroknak.

Egy jó minőségben levő kerékpár

40 koronáért eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Csinos fűszerüzlet berendezés jutányos áron szabadkézből eladó. Polgár András Sepsziszentgyörgy Gróf Mikó Imre-u. 11

Merth János

első brassói teke-asztal asztalos

raktár kész teke-asztalokban.

Brassó, Vasut-utca 8.

KOVÁCS ISTVÁN

cipész

Cérna-utca 5. sz.

Szerkesztői üzenetek

K. J. Ki írta azt? Tuba Károly Nr. 11. Sp.-né. Nagyon köszönöm a cikkét. Jón. A véleményem ez. Névtelen. Tudja mit csináltunk a fenyegető levéllel? Nem is a szemétkosárba tettük.

Táviratok

Vlájku aviatikus

Aradon.

Arad, jul. 16.

Lapunkban hirt adtunk arról, hogy Aradon engedélyt kapott Vlájku, román mérnök mutatványos repülésre. Most vasárnap délután folyt le a sikerült repülés, amely majdnem végzetes szerencsétlenséggel végződött.

Vasárnap délután hatalmas és fényes közönség jelenlétében repült fel Vlájku és mintegy 16 pernyi repülés után a földre akart ereszkedni, de egy hirtelen szélroham két méternyi magasságból a földre csapta a gépet. Vlájkunak semmi baja sem történt, de a gépén jelentékeny törések történtek.

Kirándulóhajó a

zátonyon

London, július 16.

A Cambria nevű kerek gőzös, mely 150 kirándulóval fedélzetén a Robinauld-öbölből indult el, a part közelében sziklára futott. A szerencsétlenség idején sűrű köd volt és a hajó 64 métert futott a sziklán. Egy arra menő másik kirándulóhajó felvette a Cambria utasait és mind egy szálig megmentette őket.

A zürichi

általános sztrájk

Zürich, július 16.

A szociáldemokraták népházát, a melyben a legtöbb szakszervezet helyisége van, a rendőrség megszállotta s az államügyészség rendelkezése házkutatást fogatosított. A zeneclarnokban több ezer polgár gyűlést tartott, melyen tiltakoztak a sztrájkolók kihágásai ellen.

A lap szerkesztéséért felelős:

Frühvirth Mátyás.

Kiadja: A Kath. Népszövetségi Takarékos és Mitelszövetkezet.

ÉRTESÍTÉS!

Világhírű „Le Grand Chic” módszer szerint a legkiválóbbat nyújthatom. Miért továbbra is becses pártfogást kérek és maradtam teljes tisztelettel

GERGELY SÁNDOR női-divatterme, Lensor 28.

Nagyrabecsült vevőimet tisztelettel értesítem, hogy tanulmányutamról visszatértem 6 heti távollételem elméleti és gyakorlati szakismereteim gyarapítására használtam fel.

Frühvirth Mátyás

Sirkőraktár és mindennemű kőfaragó vállalat HERZUM FERENC és KÁROLY

Vasut-utca 58/B. A M. á. v. állomás közelében.

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sarkövekben fehér márványból,
: laborador, fekete svéd gránit, syanit, trachit és homokkőből. : :

Elvállalunk és szállítunk: különleges sarköveket, átalakításokat, át-
helyezést, úgy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk
mindenféle kőfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely ha-
: : zai kőből, vagy márványból. : : :

Saját kőbányával rendelkezünk. Olcsó, valamint pontos kiszolgálás
: : mellett bárkivel versenyképesek vagyunk. : : :

KAPHATOK

jutányos árak
és feltételek
mellett

— mellett —

részletfizetésre is

elsőrangú gyártmányú mindenfajta
varró gépek, kerékpárok, fa és vas-
f. : : : : : képek, tükrök, inga- és
zsebórák, aranymű, szalon-garni-
turák, divánok, matracok, fal- és
futó-szőnyegek, paplanok, minden-
fajta vásznak, köntöskelmék, kész
férfi- és fiuruhák, esetleg mérték
után is készítek. Nagy választék
nemzeti zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

Brassó, Kapu-utca 20.

Ügynökök megfelelő üzetés
mellett felvétetek.

Országos iparegyesület által kitüntetett
: : nagy ezüst éremmel : :

Krisztián József és fia

keresztény katolikus cég.

: : : A pécsi főszékesegyház és : :
: : : számtalan plebánia szállítója. : :
Alapítotott: 1880-ban.

Méhviaszgyertyagyár Pécs.

Főüzlet: Szigeti ország-ut 3.
Fióküzlet: Jókai-tér 9.

fajánlja a Főtisztelendő papsá-
: gyelmébe preparált, füstnég
—: küli méhviaszgyertyáit. : —

Hubert Hedwig

virágterme

Brassó, Kolostor-u. 23. Telefon sz: 500.

„KORONA“ szálloda

— részvénytársaság Brassó. —

Első rangú szálloda.

100, a legmodernebb kényelemmel berendezett
szoba és szalon. 250 vendég befogadására alkal-
mas. Villanyvilágítás. Lakosztályok fürdőszobák
kal. Saját gőzmosóda. Nagy fogadó-terem. Fürdők
és olvasó-szoba. Központi szellőztető. Író
és olvasó-szoba. Nagy fogadó-terem. Fürdők
Zeneterem. Turista-megszálló. Sötétkamra fény
képzések részére. Kiállító szoba. Kerti-erkély
Társaskocsi minden vonathoz. Automobilgarage
A legnagyobb zléssel és kényelemmel berende-
zett kávéház. 100-féle bel- és külföldi lap és ké-
pes folyóirat. Nagy billiárd-szoba. Átszószoba.
Páholy. Elegáns étterem és szeparék. Finom
porok és likőrök, valamint alkoholmentes italok.
Elsőrendű bécsi és francia konyha, melynek lát-
ványosságzámba menő berendezése megtekint-
ésre szívesen rendelkezésre áll. Erdélyi- és nem-
zetközi-étek Pilseni-, bajor és angol sörök.

Mäder János
igazgató

Tiszta erdélyi borok.

Iparegyeleti vendéglő
és kerthelyiség

**Brassó,
Rezső-körut**

Kőbányai udvari sör.

Ünnepek alkalmával
dupla maláta sör is csapottatik.

Kitűnő konyha.

Antosch Ede

kárpitos és díszítő

Brassó, Vár-utca 114.

A „Római Császár“ vendéglő

borkimérésben (Árvaház-u. 3. sz.) kitűnő
Eredeti **BOROK**

kaphatók. — Elismert jó konyha!

„ADLER“ AUTOMOBIOK

olaj, auto-pneumatik a
legjobbak.

: Kerékpár és autókikölcsönzés. : :

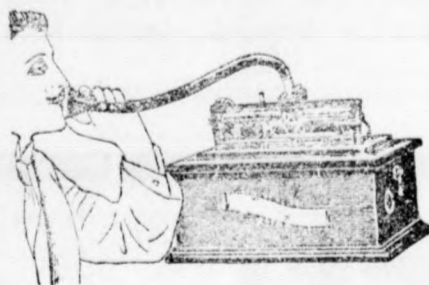
Kerékpár-, varrógép- és auto-javítások

MOOSER MIHÁLY-nál

Brassó, Kapu-utca 39.

BARTHELMIE GYÖRGY

Brassó, Kapu-utca 41.

Varró-, számaló-, összeadó-, diktáló-,
villany- és fizikai szerek, irodasépe és különleges-
ségek üzlete.

A legnagyobb írógépek és különlegességek
raktári

Írógép-iskola.

Telefon 380.

Telefon 380

FAZEKAS ANDRÁS

FÉRFISZABÓ

BRASSÓ, FEKETE-UTCA 21.

MELZER és CRISTESCU

szabó divatterem

Raktáron a legfinomabb szövetek.

Brassó, Uj-utca 2. II. em.

Kovács Sándor

fényképész

Brassó, Katonakórház-utca 2 sz